

Průvodcovský kurz

Proč průvodcovský kurz? Kdo je průvodce?

Čím dál tím více škol zaměřuje svoji pozornost na dlouhodobou proměnu své kultury, na realizaci svých vizí, na účinné zavádění inovací ve vzdělávání. Vidíme (podle stupňujícího se zájmu takových škol) potřebu vedení škol a pedagogů-lídrů mít po boku průvodce, který je oporou na cestě takové systémové proměny.

Úkolem průvodce je podporovat vedení školy, lídry, učící se skupiny učitelů i celý pedagogický sbor při plánování, realizaci a reflexi procesů zavádění inovací do výuky a chodu školy vzhledem k její vizi. Průvodce podle potřeby vystupuje v různých rolích jako mentor, konzultant, lektor, facilitátor, pedagogický lídr, kritický přítel. Vyžaduje to od něj erudici v mnoha oblastech a také reflektovanou zkušenost s výše popsanými procesy, činnostmi a rolemi. Právě proto otevíráme pilotní roční kurz pro současné průvodce i další pedagogické lídry, kteří tuto cestu osobně považují za aktuální.

Charakteristika kurzu:

- má výcvikový charakter a je vystavěn konstruktivisticky;
- je realizován na praktických tématech, situacích a kontextech;
- jeho součástí je reflektovaná průvodcovská praxe, popř. náslechy a stínování;
- mezi jednotlivými setkáními jsou navíc připraveny studijní úkoly jako teoretická příprava na další setkání;
- využívá principů kolegiální podpory a potenciálu jednotlivých účastníků, je možné ovlivnit jeho průběh;
- průběžně mapuje dopad vzdělávacích a rozvojových aktivit na účastníky;
- umožňuje (díky víceúrovňovým cílům a zadáním) individualizovat učení a rozvoj účastníků;
- kontinuitu kurzu zajišťují dva stálí průvodci, kteří přizývají v roli hostů experty na dílčí témata.

Proč průvodcovský kurz právě s JOBem?

Od roku 2002 podporujeme jednotlivé učitele, skupiny učitelů i celé sborovny na jejich cestě učení (se) s radostí, citem a rozumem. Usilujeme o to, aby se výsledky našeho působení dostávaly až k dětem ve školních třídách a posilovaly profesní jistotu učitelů i vedoucích pracovníků. Rozvíjíme komplexní program (viz obrázek níže) pro růst pedagogů-lídrů i vedoucích pracovníků, kteří jsou nositeli dobré pedagogické praxe a jsou oporou pro své kolegy i vedení školy na cestě inovací ve vzdělávání, jež je v souladu se Strategií vzdělávací politiky ČR 2030+. Na přípravě a realizaci kurzu pro průvodce se podílíme s kolegy z organizace Učitel naživo (z projektů Učitel naživo a Ředitel naživo) a sdílíme tak společně to nejlepší z naší praxe.

Pro koho je kurz určen?

Kurz je určen pro současné mentory, lektory, vzdělavatele a pedagogické lídry, kteří chtějí posílit své dovednosti směrem k provázení škol a celých školních týmů.

Pro vstup do kurzu je potřeba doložit:

- ukončené vysokoškolské vzdělání,
- pedagogickou praxi v minimálním rozsahu 7 let,
- dále mentorské či jiné vzdělání v oblasti komunikace, podpory, vedení a rozvoje lidí v rozsahu min 80 hodin a současně vzdělání v metodické oblasti v rozsahu minimálně 80 hodin.

Rozsah kurzu a termíny:

Kurz se skládá z deseti vzdělávacích dnů.

Celkový rozsah je 80 hodin.

Nad rámec těchto hodin probíhá praxe.

Čtvrtek — sobota **18.—20. 8. 2022** výjezd
([hotel Rajská zahrada](#), Nové Město nad Metují)

pátek **30. 9. 2022** – Hradec Králové

pátek **4. 11. 2022** – Hradec Králové

pátek **20. 1. 2023** – Hradec Králové

pátek **24. 3. 2023** – Hradec Králové

pátek **9. 6. 2023** – Hradec Králové

pondělí a úterý **3. a 4. 7. 2023** – Hradec Králové

[Přihlásit se na Průvodcovský kurz ZDE.](#)

Zaměření, cíle a obsah kurzu:

Obsahy jednotlivých modulů se budou vzájemně ovlivňovat, prolínat a doplňovat, ačkoliv pro účely popisu kurzu jsou rozepsány do jednotlivých celků. V jednotlivých vzdělávacích blocích, které na sebe budou logicky navazovat, budeme společně hledat a nacházet odpovědi na následující otázky z těchto oblastí:

Role průvodce a její hranice

- Jaké záměry a cíle může role průvodce naplňovat?
- Jaké hodnoty definují roli průvodce? Jaký je kodex jeho práce?
- Jaké znalosti, dovednosti a zkušenosti by měl průvodce mít a dále rozvíjet/posilovat?
- V jakých rolích se průvodce může nacházet? Jak (si) role zvědomovat a vědomě s nimi nakládat?
- Jak se vyvíjí vztah průvodce s vedením školy a pedagogy? Kde jsou hranice tohoto vztahu?
- Jak dopad jeho působení plánovat, reflektovat a vyhodnocovat? (viz také modul Příklady a reflektovaná praxe)
- Jak komunikovat se školami užitek role průvodce?

Leadership a zvládání změn

- Jaký mám ke změnám vztah a zkušenost s nimi? Jak to ovlivňuje / může ovlivňovat moji roli průvodce? (viz také modul Příklady a reflektovaná praxe)
- Jak jako průvodce modeluji leadership? Jaké jsou moje silné stránky lídra a co chci ještě ze svého lídrovství rozvíjet? (viz také modul Příklady a reflektovaná praxe)
- Jaké praktické zkušenosti sociálních inovátorů z jiných oborů by se nám mohly hodit?

- Jak řídit změnu a změnové procesy ve školství a ve škole?
- Kdo to je, jak se projevuje pedagogický lídr (ředitel) a pedagog-lídr? Jaké jsou jeho/jejich potřeby? Jak podporovat jeho/jejich lídrovství? Jak posilovat / rozvíjet distribuovaný leadership?

Kontexty ve vzdělávání a výzkum (Strategie 2030+, ...)

- Co je důležité zohledňovat a znát z kontextu vzdělávací politiky ČR?
- Co říkají aktuální výzkumy o učení? Které výsledky výzkumů a teoretických konceptů a pedagogických východisek je užitečné znát? Jaká východiska ovlivňují práci průvodce?
- Jaký je vztah pedagogických východisek školy / vedení školy / jednotlivých učitelů a průvodce? Jak se ovlivňují? Do jaké míry musí být v souladu, aby podpora průvodce byla smysluplná a efektivní?

Vize školy — její smysl, plánování a rozvoj

- Jak komunikovat o potřebě / zprostředkovat potřebu mít „živou“ vizi školy?
- Jak facilitovat vznik vize školy, která je v souladu se Strategií 2030+ a dalšími aktuálními kontexty ve vzdělávání?
- Jak rozpoznávat, které kroky/činnosti/situace již ve škole vedou k naplňování vize školy?
- Jak postupovat, aby škola svoji vizi nejen měla, ale aby škole (vedení, učitelům, zaměstnancům, žákům, rodičům, ...) pomáhala společně naplňovat její smysl?
- Jak souvisí vize školy s jejími kurikulárními dokumenty? Jak podporovat jejich soulad?

Kultura a společenství školy

- O jaký typ kultury školy usilujeme? Jak rozpoznávat a podporovat kvalitu kultury a učícího se společenství školy?
- Jak se pozná učící se organizace/škola? Jak posilovat to nejlepší z potenciálu školy?
- Jaké typy/nástroje kolegiální podpory a kolegiálního učení nám mohou pomoci rozvíjet dobrou kulturu školy?
- Jakou roli mohou při rozvoji kultury školy sehrávat plány osobního pedagogického rozvoje a plány rozvoje školy?

Dopad na učení žáků a výuka

- Jak se pozná, když se žáci dobře učí? Co pro to dělá / může dělat učitel?
- Co to je dopad na učení žáků? Jak jej prakticky sledovat a vyhodnocovat?
- Jak souvisí záměry/cíle, metody a formy výuky, důkazy o učení? Jak podporovat plánování pozpátku?
- Jak posilovat reflexi a zpětnou vazbu ve výuce?

Příklady a reflektovaná praxe

- Jaké modely provázení škol jsou k dispozici a které jsme již vyzkoušeli? Jaké jsou jejich výhody a limity?
 - Jak reflektovat a rozvíjet svou průvodcovskou praxi?
- + viz předešlé moduly

Průvodci kurzem:

Mgr. Zdeněk Dlabola

Působil v základním školství jako učitel a ředitel. Dlouhodobě se věnuje tématům souvisejícím se zaváděním inovací do výuky – metody aktivního učení, čtenářství a tvůrčí psaní, formativní hodnocení, plánování výuky, projektové vyučování, reflexe pedagogické práce, podpora celých pedagogických týmů a jejich rozvoj apod.

Podílel se na vzniku a realizaci dlouhodobých vzdělávacích projektů pro celé pedagogické týmy, skupiny škol i jednotlivé učitele, například jako odborný garant 3,5 letého projektu Growth Mindset pro podporu učitelů při zavádění formativního hodnocení, jako lektor v projektu Učitel naživo, nebo jako lektor, mentor a konzultant v projektu Univerzity Hradec Králové na podporu reflektovaných praxí Učit se spolu.

V současné době pracuje především jako lektor, mentor, průvodce a ředitel Sekce vzdělávání ve školství JOB — spolek pro inovace, dále jako průvodce a mentor v projektu Ředitel naživo, jako zástupce obsahového partnera v projektu Eduzměna. Průvodcovské praxi na školách se cíleně věnuje 12 let. Aktuálně dlouhodobě provází 5 základních a středních škol na jejich cestě za systémovou změnou.

Mgr. Ivan Čermák

Pracoval deset let na státní základní škole. Poté od základů vytvářel koncepci 2. ScioŠkoly v Praze, v jejímž vedení dva roky následně působil. Od roku 2018 je ve vedení projektu Naše kola Praha. Projekt začínal jako škola dětí oficiálně na domácím vzdělávání. V současnosti má škola 9 ročníků a tři ročníky navazujícího všeobecného lycea.

Paralelně pracuje v organizaci Učitel naživo, kde koordinuje koncepci a realizuje dlouhodobý rozvojový program pro provázející učitele. Na tomto tématu pracuje též na Ministerstvu školství v rámci implementace reformy praxí studentů učitelství.

Má zkušenosti s lektorováním řady témat pro sborovny či poskytováním externích konzultací školám, které přemýšlí o různých úpravách systému svého fungování.

Na témata jednotlivých modulů budou do kurzu zvaní také experti na dílčí témata kurzu.

[Přihlásit se na Průvodcovský kurz ZDE.](#)